

ห้องสมุดโรงเรียนปิยชาติพัฒนา

โดยพระราชดำริสมเด็จพระเทพฯ

สันติเทพ ศิลปบรรณฯ*

โรงเรียนปิยชาติพัฒนา เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ตั้งขึ้นโดยพระราชดำริในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่ทรงสนพระทัยในเรื่องการศึกษาของประชาชนในชุมชนรวมทั้งลูกหลานข้าราชการโรงเรียนนายร้อย จปร. จึงทรงพระราชดำริว่า

แม้จะมีโรงเรียนมัธยมศึกษาที่อำเภอเมือง จังหวัดนครนายกอยู่แล้วก็ตาม แต่ยังไม่เพียงพอกับความต้องการของประชาชน จึงทรงมีพระราชประสงค์ให้กระทรวงศึกษาธิการพิจารณาปัญหานี้ และสร้างโรงเรียนนี้ขึ้น ให้นักเรียนได้เรียนต่อในระดับมัธยมศึกษาให้สูงขึ้น เพื่อเป็นการพัฒนาสติปัญญาและคุณภาพชีวิตของเยาวชนเพื่อสอดคล้องกับสภาพการณ์ทางเศรษฐกิจ และสังคมของบ้านเมือง

กระทรวงศึกษาธิการได้รับสนองพระราชประสงค์โดยประสานงานกับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ได้เลือกที่ดินเป็นบริเวณโรงเรียนซึ่งเป็นที่ดินราชพัสดุในครอบครองของกองทัพบก จำนวน 65 ไร่และกองทัพบกได้มอบให้กรมสามัญศึกษาจัดตั้งเป็นโรงเรียนได้

ฉะนั้น โรงเรียนปิยชาติพัฒนา จึงได้ก่อตั้งขึ้นในพื้นที่บริเวณหน้าประตูทางเข้าโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เขาชะโงก นครนายก เปิดทำการสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2533

ขณะนี้ มีครู 12 คน

นักเรียน 298 คน

ห้องสมุด 1 แห่ง และบรรณารักษ์ 1 คน

อาจารย์สุรัตน์ ยุทธเสรี เป็นอาจารย์ใหญ่

สำหรับโรงเรียนในส่วนที่เป็นอาคารเรียนนั้น เป็นเรือนไม้ไม้ชั้นเดียว ตั้งอยู่ติดพื้นดินเหมือนกับโรงเรียนในชนบทห่างไกลทั่วไป ยังมีลักษณะที่ไม่สมบูรณ์ และขาดแคลนในอีกหลายสิ่งหลายอย่าง เนื่องจากอยู่ในท้องถิ่นแห้งแล้งกันดาร จึงต้องพยายามจัดทำให้พอใช้ในการเรียนการสอนไปได้ จนกว่าทางการจะอนุมัติสร้างอาคารเรียนเป็นตึกถาวร ซึ่งคงจะสำเร็จในเวลาไม่ช้านี้

* บรรณารักษ์ห้องสมุด เอ.ยู.เอ

อาจารย์สุรัตน์ บุทธเสรี อธิบายกิจกรรมของโรงเรียน โดยทั่วไปว่า กิจกรรมการเรียนการสอน ก็ถือตามหลักการของกระทรวงศึกษาธิการทั้งหมด แต่โรงเรียนนี้เน้นหนักในเรื่องคุณธรรมและจรรยาบรรณอย่างยิ่ง อีกทั้งเน้นให้นักเรียนมีทักษะและตระหนักถึงศิลปวัฒนธรรมไทยโดยมีการการสอนดนตรีไทย และพ้อนรำกับทั้งธรรมเนียมไทยในทุกรูปแบบ

ที่สำคัญที่สุดคือ โรงเรียนนี้ยึดถือและเน้นหนักในความจงรักภักดีต่อสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เป็นอย่างยิ่ง โดยจะให้นักเรียนทุกคนรู้สึกสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านผู้ทรงเป็นผู้พระราชทานกำเนิดโรงเรียนนี้ เปรียบเสมือนกับเป็นมารดาบังเกิดเกล้าทีเดียว ฉะนั้นในห้องเรียนทุกห้องจะติดพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ไว้ในที่สูงเหนือกระดานดำ เมื่อนักเรียนทุกคนเข้าห้องเรียนจะต้องถวายบังคมก่อนที่จะทำความเคารพครู และเมื่อจะกลับบ้านตอนเย็นก็จะต้องถวายบังคมอีกครั้งหนึ่ง เพื่อแสดงความเคารพสักการะบูชาพระองค์ ท่านผู้ทรงพระคุณยิ่งใหญ่แก่โรงเรียนนี้

แม้ว่า ขณะนี้โรงเรียนเพิ่งจะเปิดสอนเพียงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เพียงชั้นเดียวแต่ก็มีนักเรียนถึง 298 คน และในไม่ช้านี้ก็จะขยายการสอนถึงระดับมัธยมศึกษาปีที่ 2,3,4,5 และ 6 จนครบบริบูรณ์

สำหรับห้องสมุดของโรงเรียนปิยชาติพัฒนาเป็นอาคารเอกเทศ ก่ออิฐถือปูนขนาดชั้นเดียวแบ่งออกเป็น 3 ห้อง คือห้องบริการหนังสือทั่วไป ห้องปฏิบัติการบรรณารักษ์ และห้องโสตทัศนศึกษา

ขณะนี้หนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ มากพอควรประมาณ 5,000 เล่ม ในจำนวนนี้เป็นหนังสือที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ พระราชทานมาแก่ห้องสมุดจำนวน 2,000 เล่ม นอกนั้นได้รับบริจาคจากประชาชนผู้มีจิตศรัทธารวมทั้งทางโรงเรียนจัดซื้อเองอีกด้วย เมื่อรวมทั้งหมดจะมีจำนวนประมาณ 5,000 เล่ม

นอกจากนี้ยังมีวารสารต่างๆสำหรับเด็กและวารสารวิชาการทั่วไป ซึ่งทางโรงเรียนบอกรับเองประมาณ 8 รายชื่อ เช่น ชัยพฤกษ์การ์ตูน , ชัยพฤกษ์วิทยาศาสตร์ , ก้าวไกล , เพื่อนเรียน ฯลฯ เป็นต้น

หนังสือและสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เหล่านี้ ยังไม่ได้ทำการจัดหมวดหมู่ตามหลักวิชาบรรณารักษศาสตร์ เพราะเพิ่งจะได้บรรณารักษ์มาเพียงคนเดียว คือ คุณกิตติฉินท์ จำปาทอง

ห้องสมุดจึงยังไม่ได้ทำการใด ๆ เนื่องจากความไม่พร้อมนั่นเอง จนกระทั่งครั้งที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยจัดการประชุมใหญ่สามัญประจำปี 2533 ในเดือนธันวาคม 2533 นั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ เสด็จพระราชดำเนินมาทรงเป็นประธานการประชุมและทรงรับสั่งกับท่านนายกสมาคมห้องสมุด (คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ) และกรรมการบริหารที่เฝ้ารับเสด็จ ให้ช่วยจัดห้องสมุดโรงเรียนปิยชาติพัฒนาให้เป็นที่สำเร็จให้ด้วย

เมื่อทรงรับสั่งดังนี้ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทย จึงรับสนองพระราชดำรินี้เป็นการเร่งด่วน เพื่อให้พร้อมที่จะเปิดบริการได้ในเดือนมีนาคม 2534

กรรมการบริหารของสมาคมห้องสมุด ผู้ได้รับมอบหมายการดำเนินงานนี้ และเป็นหัวหน้าทีมงานจัดทำคือ รองศาสตราจารย์สุภัทรา ฉัตรเงิน อาจารย์ประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จึงปรึกษารื้อกับสมาคมห้องสมุด และตกลงใจที่จะขอให้นักศึกษาประจำภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ที่มีจิตศรัทธาและอาสาสมัครไปช่วยกันทำการจัดหมวดหมู่หนังสือและดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนปิยชาติพัฒนาให้สำเร็จลุล่วงไปตามพระราชดำริ

รองศาสตราจารย์สุภัทรา ฉัตรเงิน จึงนำนักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 10 คน เดินทางไปช่วยกันจัดหมวดหมู่หนังสือ ทำบัตรรายการ จัดเก็บหนังสือและวารสารให้เป็นระเบียบเรียบร้อยตามหลักการทางห้องสมุด เพื่อให้เป็นห้องสมุดโรงเรียน ที่มีการจัดทำและบริหารตามระบบที่ถูกต้องตามหลักวิชาบรรณารักษศาสตร์

ในกรณี อาจารย์สุภัทรา ฉัตรเงิน ได้ใช้เวลาออกราชการไปทำให้ในนามของสมาคมห้องสมุด เช่น เสาร์-อาทิตย์ วันหยุด หรือวันที่ไม่มีการสอนในชั้น ทั้งนี้เพื่อรักษาหน้าที่ข้าราชการที่ถูกต้องตามกฎหมายของทางราชการ

บรรดานักศึกษาทั้ง 10 คนก็จัดแบ่งเวลาจากการเรียนไปร่วมกันระดมกำลังกาย กำลังความคิด จัดทำงานนี้อย่างเร่งด่วนสม่ำเสมอ จนในไม่ช้าหนังสือทั้ง 5,000 เล่ม ก็ได้ถูกจัดแบ่งหมวดหมู่ตามระบบทศนิยมดิวอี้ได้อย่างเรียบร้อย มีการติดบัตร เขียนสัน ประทับตรา ลงทะเบียน อย่างครบถ้วนตามกระบวนการของงานเทคนิคห้องสมุด และพร้อมที่จะนำขึ้นชั้นให้บริการแก่นักเรียนได้ในภาคการศึกษา 2534

ความสำเร็จในการจัดทำหนังสือของห้องสมุดโรงเรียนปิยชาติพัฒนา นี้ นับว่านำมาซึ่งความชื่นใจและภูมิใจแก่คณะผู้จัดทำเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นการต่อสู้กับอุปสรรค และความยากลำบากมากมายในห้องถิ่นแห่งแล้งกันดารและขาดแคลน แต่คณะผู้จัดทำก็ได้กระทำสำเร็จเป็นที่ชื่นชม

และที่สำคัญที่สุดอันเป็นสุดยอดแห่งปรารถนาของคณะผู้จัดทำชุดนี้ก็คือสนองพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ ได้อย่างบรรลุผล อันจะเป็นการสนองพระมหากรุณาธิคุณแด่พระองค์ท่านอีกทางหนึ่ง ซึ่งเป็นเกียรติยศของภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหงอีกประการหนึ่งด้วย

ในห้องเรียนทั่วไปนั้นกำลังรอดูและชื่นวางหนังสือที่ทางโรงเรียนสั่งทำเมื่อได้รับตู้ และชั้นก็จะนำหนังสือที่พร้อมบริการให้ยืมให้อ่านขึ้นชั้นได้ในทันที นอกจากนี้คณะผู้จัดทำยังได้วางแผนออกแบบ ตกแต่ง มุมต่าง ๆ ในห้องสมุดให้เหมาะสมกับระดับของนักเรียน เช่น มุมเด็ก มุมอ้างอิง มุมวัฒนธรรม เป็นต้น อันจะนำประโยชน์มาสู่การใช้ห้องสมุดอย่างกว้างขวาง

น.ส.กิตติฉินท์ จำปาทอง บรรณารักษศาสตร์ได้อธิบายเพิ่มเติมว่า ทางห้องสมุดมีโครงการนำคอมพิวเตอร์เข้ามาใช้ในการบันทึกจัดเก็บข้อมูลต่าง ๆ ทั้งของโรงเรียนและของห้องสมุด จึงได้จัดเตรียม ห้องปฏิบัติการในส่วนหนึ่งให้เป็นที่จัดตั้งเครื่องคอมพิวเตอร์อีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากมี

ผู้มีจิตศรัทธาทูลเกล้าฯ ถวายเครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่อง ซึ่งอาจนำมาติดตั้งในห้องสมุดแห่งนี้
ในไม่ช้า นับว่าเป็นความก้าวหน้าไปกับวิทยาการอันทันสมัยมิใช่น้อย

สำหรับในเรื่องของห้องโสตทัศนศึกษา นั้น ทางโรงเรียนจะให้ชื่อว่า "ห้องสมุดเสียง"
ถึงแม้ว่าจะไม่ตรงตามความหมายเท่าไรนักก็จำเป็นต้องเรียกไปก่อนเพื่อความสะดวก

อาจารย์สุรัตน์ ยุทธเสรี อาจารย์ใหญ่ได้อธิบายรายละเอียดว่า

ห้องโสตทัศนวัสดุ จะเป็นห้องให้บริการวัสดุไม่ตีพิมพ์ ได้แก่ โสตทัศนวัสดุต่าง ๆ
เช่น วีดีโอเทป เทปคาสเซ็ท สไลด์ फिल्मภาพยนตร์และบริการถ่ายสำเนาวัสดุโสตทัศนศึกษา
ต่าง ๆ

ในการนี้ ทางโรงเรียนได้จัดหาเครื่องโทรทัศน์ได้ 1 เครื่อง พร้อมกับเครื่องเล่นวีดีโอ
เทป 1 เครื่อง มาได้แล้ว และกำลังติดตั้งให้เรียบร้อยในไม่ช้า ทั้งจะต่อสายเข้าหูฟัง (Head
Phone) แก่ผู้ฟัง ผู้ดูที่จะไม่รบกวนผู้อื่นอีกด้วย นอกจากนี้จะสั่งทำโต๊ะสำหรับฟังเทปคาสเซ็ท
และดูวีดีโอเทป เฉพาะบุคคลในจำนวนที่เหมาะสมกับนักเรียนอีกต่อไป

ในส่วนของห้องโสตทัศนศึกษาหรือห้องสมุดเสียงของโรงเรียนปิยะชาติพัฒนา ทาง
สมาคมห้องสมุดได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการบริการด้านนี้ เพราะจะเป็นสื่อการเรียน
การสอน และสื่อความรู้สู่ประชาชนได้อย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ อีกทั้งจะให้ได้รับข่าวสาร-
ข้อมูลความรู้และความบันเทิงไปพร้อมกัน

ทางสมาคมห้องสมุดจึงจัดหาวีดีโอเทปจัดส่งไปบริจาคมอบให้ห้องโสตทัศนศึกษา
เป็นการเริ่มต้นเป็นจำนวนถึง 50 ม้วน ได้แก่

สารคดีบรรยายภาษาไทย 20 ม้วน

ภาพยนตร์ต่างประเทศทั้งภาษาอังกฤษและพากย์ไทย 20 ม้วน

การ์ตูนภาษาอังกฤษและพากย์ไทย 10 ม้วน

วีดีโอเทปทั้ง 50 ม้วนนี้สมาคมห้องสมุดได้จัดหาและบริจาคมอบให้เป็นครั้งแรก
เพราะว่าห้องโสตทัศนศึกษาแห่งนี้ยังไม่มีม้วนวีดีโอเทปสักม้วนเดียว ทางสมาคมห้องสมุด
จึงได้มอบให้เพื่อสนับสนุนงานด้านนี้ นอกจากนั้นทางสมาคมจะส่งผู้เชี่ยวชาญทางโสตทัศนวัสดุ
อุปกรณ์ไปช่วยทำการติดตั้งเครื่องมือเครื่องใช้ และรับเป็นที่ปรึกษาในการบริการสื่อ
การศึกษาของโรงเรียน โดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้นอีกด้วย

เท่าที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่าโรงเรียนปิยะชาติพัฒนา ได้รับความ
ร่วมมือช่วยเหลือจากสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยเป็นอย่างดี และจะให้ความช่วยเหลือ
ส่งเสริมให้ก้าวหน้าต่อไป ให้บรรลุผลสมตามพระราชประสงค์และพระราชดำริใน สมเด็จพระ
เทพรัตนราชสุดาฯ ผู้พระราชทานกำเนิดโรงเรียนนี้

แต่กิจกรรมทั้งหมดที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยได้กระทำมาแล้ว และจะกระทำ
ต่อไปจะทำให้การช่วยเหลือแก่ห้องสมุดโรงเรียนปิยะชาติพัฒนาแห่งนี้ ทางสมาคม
ห้องสมุดขอยกประโยชน์ทูลเกล้าฯ ถวาย สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี
ผู้ทรงเป็นพระราชูปถัมภ์ของสมาคมห้องสมุดฯ และเพื่อสนองพระมหากรุณาธิคุณอันยิ่งใหญ่
ของพระองค์ที่ทรงมีต่อวงการบรรณารักษศาสตร์และห้องสมุดทั้งหลายเป็นอนุเคราะห์